

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 251/2023-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 CoKR 22/2022-82 z 20. decembra 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 24. apríla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 CoKR 22/2022-82 z 20. decembra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ zakúpil 4. júna 2021 od správcu konkurznej podstaty (ďalej len „správca“) úpadcu spoločnosti Správcovská a poradenská, k. s., motorové vozidlo zn. Škoda Octavia. Následne správca bezdôvodne odstúpil od zmluvy a žiadal od sťažovateľa vrátenie motorového vozidla, čomu sťažovateľ nemohol vyhovieť, pretože predmetné motorové vozidlo medzičasom predal.

3. Správca podal na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) návrh na uloženie pokuty vo výške 3 300 eur v súlade s § 75 ods. 4 a 12 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorému okresný súd čiastočne vyhovel a udelil sťažovateľovi pokutu vo výške 300 eur uznesením č. k. 5OdK/45/2021-61 z 11. marca 2022.

4. Na základe odvolania sťažovateľa vo veci rozhodol krajský súd napadnutým uznesením, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

5. Sťažovateľ uviedol, že krajský súd napadnutým rozhodnutím porušil jeho právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj jeho vlastnícke právo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy tým, že nedoručil vyjadrenie navrhovateľa sťažovateľovi, išlo o neplatné odstúpenie od zmluvy, nesprávne posúdenie veci konajúcimi súdmi a tiež bol porušený materiálny korektív.

6. Sťažovateľ súčasne požiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu, pretože sám oslovil dvoch advokátov, avšak prvý z nich odmietol prevziať danú vec a druhý advokát mu rovnaké rozhodnutie oznámil v posledný deň lehoty na podanie ústavnej sťažnosti. Napriek tomu sa sťažovateľ pokúsil kontaktovať niekoľko ďalších advokátov telefonicky, ale vzhľadom na krátkosť času ani jeden nebol schopný jeho prípad prevziať.

7. Sťažovateľ odôvodnil svoju žiadosť o ustanovenie advokáta nepriaznivými majetkovými pomermi a tiež skutočnosťou, že nejde v žiadnom prípade o bezúspešné bránenie práva.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením krajského súdu. Sťažovateľom v odôvodnení namietané porušenie práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd vyhodnotil iba ako súčasť jeho argumentácie, a preto ustálil predmet ústavnej sťažnosti tak, ako to je uvedené v bode 1 tohto uznesenia.

9. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa posudzoval, či sú splnené podmienky konania pred ústavným súdom. Jednou z podmienkou konania pred ústavným súdom je aj obligatórne zastúpenie sťažovateľa advokátom v zmysle § 34 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Sťažovateľ požiadal o ustanovenie advokáta v konaní pred ústavným súdom z dôvodu nedostatku peňažných prostriedkov. Ako z odôvodnenia ústavnej sťažnosti vyplýva, skutočným dôvodom nespísania a nepodania ústavnej sťažnosti kvalifikovaným právnym zástupcom bola skutočnosť, že sťažovateľom oslovení advokáti mu poskytnutie právnej pomoci v konaní pred ústavným súdom odmietli. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti teda sám seba usvedčuje z postupu, že advokáta na svoje zastupovanie v konaní pred ústavným súdom si mienil zvoliť, dôvodom nesplnenia tejto zákonnej podmienky preto v skutočnosti nebol nedostatok peňažných prostriedkov sťažovateľa (ako uvádza), ale neochota oslovených advokátov či nedostatok času na spísanie ústavnej sťažnosti v zákonnej lehote, ktorú napokon sťažovateľ spísal a podal sám.

11. Ústavný súd na základe uvedených skutočností konštatuje, že zákonnú podmienku nedostatku právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom nemožno prekonať žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu odôvodnenou okolnosťami, ktoré sú v rozpore so skutočnosťou. Také konanie evokuje skôr špekulatívnosť postupu sťažovateľa s cieľom obísť splnenie zákonných podmienok konania o ústavnej sťažnosti, najmä dodržanie lehoty na jej podanie, ktorú nie je možné predĺžiť.

12. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľa smerujúca proti uzneseniu krajského súdu nespĺňa zákonom ustanovené náležitosti, primárne náležitosť právneho zastúpenia advokátom. Vzhľadom na to ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde (výrok 1).

13. Ako *obiter dictum* ústavný súd uvádza, že z pripojeného uznesenia krajského súdu zistil, že právny názor krajského súdu o potvrdení uznesenia okresného súdu, ktorým bola sťažovateľovi uložená pokuta vo výške 300 eur s povinnosťou uhradiť ju správcovi z dôvodu, že po odstúpení od kúpnej zmluvy (na motorové vozidlo) zo strany správcu odmietol sťažovateľ vydať predmet kúpy (majetok podliehajúci konkurzu) spolu s dokladmi, pretože predmetné motorové vozidlo medzitým predal, je odôvodnený dostatočne, zrozumiteľne a jasne. Krajský súd presvedčivo reagoval na všetky podstatné odvolacie námietky sťažovateľa, v rámci ktorých namietal nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť napadnutého prvoinštančného rozhodnutia, nesprávnosť skutkových zistení, ako aj nesprávnosť právneho posúdenia veci. Krajský súd predovšetkým poukázal na zákonnosť postupu správcu, ktorý po márnom uplynutí lehoty (dohodnutej a súčasne aj zákonnej) na vykonanie zmien v evidencii vozidiel zo strany sťažovateľa uplatnil zmluvne dojednanú možnosť odstúpenia od kúpnej zmluvy, čo vyvolalo povinnosť sťažovateľa ako kupujúceho vrátiť správcovi motorové vozidlo, čo sťažovateľ neurobil, keďže sa už v jeho dispozičnej sfére nenachádzalo. Uvedené bolo zákonným dôvodom uloženia pokuty sťažovateľovi pre neposkytnutie súčinnosti správcovi. Ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup krajského súdu, ktorý by nemal oporu v právnych predpisoch, ktoré bol krajský súd (a predtým aj okresný súd) v čase svojho rozhodovania povinný na daný prípad aplikovať. Napadnuté uznesenie krajského súdu tak nevykazuje znaky arbitrárnosti.

14. Vzhľadom na uvedené ani v prípade, ak by ústavná sťažnosť sťažovateľa spĺňala všetky zákonom ustanovené náležitosti, neprinieslo by to pre neho vecne iný výsledok.

15. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

16. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020).

17. Vzhľadom na právne závery uvedené v tomto uznesení ústavný súd konštatuje, že neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené (výrok 2)

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. mája 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu